УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ховд сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2023/02/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаангом хот 2023 он	Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар, Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn Аудитор: Р.Аюуш Утас: 70453799, Цахим хаяг: Ayushr@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт ... 3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл ... 5
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга ... 11
   3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа ... 11
   3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин ... 11
   3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал ... 12
   3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт ... 12
4. Аудитын тайлан ... 14
   4.1 Ерөнхий зүйл ... 14
   4.2 Материаллаг байдал ... 15
   4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт ... 15
   4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ... 15
   4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт ... 16
   4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал ... 16
5. Аудитын илрүүлэлт ... 16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17. Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

2023.02.24 № УВА-2023/02/ХА-СТА-ТШЗ
танай__________-ны №____________-т

ХОВД СУМЫН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА
Д.ГАНБАТ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Ховд сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Ховд сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

АДБОУС 2706.7-д тодорхойлсноор асуудлыг онцолсон хэсэгт санхүүгийн тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн ойлголтыг бүрдүүлэхэд ач холбогдолтой, санхүүгийн тайланд толилуулсан, тодруулсан мэдээлэл байхгүй болно.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

0200000628

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.БАТСУУРЬ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөг/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**3,604,100.00**	**3,782,291.55**
33	**АВЛАГА**	00.00	65,191.55
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	65,191.55
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	3,604,100.00	3,717,100.00
354	**Хангамжийн материал**	3,604,100.00	3,717,100.00
35410	Бичиг хэргийн материал	52,000.00	52,000.00
35420	Аж ахуйн материал	3,552,100.00	3,665,100.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**43,550,565.85**	**37,261,034.54**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	43,550,565.85	37,261,034.54
392	**Биет хөрөнгө**	43,550,565.85	37,261,034.54
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	43,250,800.00	43,250,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-20,294,250.19	-27,502,716.91
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	17,309,790.00	23,797,790.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,846,803.91	-10,989,218.50
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	16,115,215.00	15,450,215.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,019,185.05	-6,780,835.05
39217	Ном	35,000.00	35,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**47,154,665.85**	**41,043,326.09**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**91,100.00**	**00.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	91,100.00	00.00
413	**Өглөг**	91,100.00	00.00
4136	**Бусад өглөг**	91,100.00	00.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	23,500.00	00.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	67,600.00	00.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**47,063,565.85**	**41,043,326.09**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	47,063,565.85	41,043,326.09
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	5,666,690.00	5,666,690.00
51101	Өмч: - төрийн	5,666,690.00	5,666,690.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	41,302,097.45	35,281,857.69
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	41,302,097.45	41,302,097.45
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-6,020,239.76
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	94,778.40	94,778.40
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**47,154,665.85**	**41,043,326.09**

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	**78,614,200.00**	**74,826,600.00**
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	**1,815,000.00**	**00.00**
Нийтлэг татварын бус орлого	1,815,000.00	00.00
Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,815,000.00	00.00
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	815,000.00	00.00
Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,000,000.00	00.00
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	**76,799,200.00**	**74,826,600.00**
Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	76,799,200.00	74,826,600.00
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	76,799,200.00	74,826,600.00
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	**79,328,533.48**	**80,771,839.88**
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	**79,328,533.48**	**80,771,839.88**
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	70,311,945.48	75,071,505.88
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	45,710,035.00	46,432,379.00
Үндсэн цалин	37,084,581.00	29,863,691.00
Нэмэгдэл	00.00	7,881,809.00
Унаа хоолны хөнгөлөлт	00.00	303,452.00
Урамшуулал	8,625,454.00	8,383,427.00
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	5,967,222.00	5,790,495.45
Тэтгэврийн даатгал	3,875,459.00	3,918,336.45
Тэтгэмжийн даатгал	334,813.00	468,824.00
ҮОМШӨ-ний даатгал	421,681.00	374,589.00
Ажилгүйдлийн даатгал	421,070.00	93,566.00
Эрүүл мэндийн даатгал	914,199.00	935,180.00
Хангамж, бараа материалын зардал	4,691,664.00	4,219,300.00
Бичиг хэрэг	500,000.00	301,760.00
Тээвэр, шатахуун	3,463,684.00	3,249,400.00
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	588,480.00	385,940.00
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	16,000.00	282,200.00
Бараа материал акталсны зардал	123,500.00	00.00
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	00.00	190,000.00
Урсгал засвар	00.00	190,000.00
Томилолт, зочны зардал	550,000.00	292,600.00
Дотоод албан томилолт	550,000.00	292,600.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	417,200.00	529,550.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	99,950.00	22,000.00
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	144,000.00	144,000.00
Даатгалын үйлчилгээ	00.00	30,950.00
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	173,250.00	332,600.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,975,824.48	17,617,181.43
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,372,800.00	2,781,850.00

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,098,200.00	2,132,800.00
Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	10,504,824.48	12,702,531.43
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	9,016,588.00	5,700,334.00
Бусад урсгал шилжүүлэг	6,972,750.00	574,000.00
Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	6,313,300.00	00.00
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	659,450.00	574,000.00
Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,043,838.00	5,126,334.00
Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,043,838.00	5,126,334.00
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	**-714,333.48**	**-5,945,239.88**
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	00.00	74,999.88
Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	00.00	74,999.88
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	00.00	-74,999.88
НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	**-714,333.48**	**-6,020,239.76**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**77,614,200.00**	**74,826,600.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**815,000.00**	**00.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	815,000.00	00.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	815,000.00	00.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	815,000.00	00.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**76,799,200.00**	**74,826,600.00**
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	76,799,200.00	74,826,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	76,799,200.00	74,826,600.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**77,614,200.00**	**74,826,600.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**77,614,200.00**	**74,826,600.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**68,597,612.00**	**69,126,266.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	45,344,657.00	46,432,379.00
210101	Үндсэн цалин	36,670,232.00	29,863,691.00
210102	Нэмэгдэл	00.00	7,881,809.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	00.00	303,452.00
210104	Урамшуулал	8,674,425.00	8,383,427.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	6,332,600.00	5,855,687.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	4,456,400.00	3,983,528.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	469,100.00	468,824.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	375,200.00	374,589.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	93,800.00	93,566.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	938,100.00	935,180.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	3,971,471.00	4,219,300.00
210401	Бичиг хэрэг	500,000.00	301,760.00
210402	Тээвэр, шатахуун	[illegible]	3,249,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	[illegible]	[illegible]

20
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	16,000.00	282,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	6,988,100.00	5,363,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,115,900.00	5,060,000.00
210602	Тавилга	1,399,200.00	00.00
210604	Урсгал засвар	1,473,000.00	303,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	594,400.00	360,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	594,400.00	360,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	393,700.00	553,050.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	193,400.00	22,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	144,000.00	144,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	00.00	54,450.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	56,300.00	332,600.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	4,972,684.00	6,342,650.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,890,484.00	4,209,850.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,082,200.00	2,132,800.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**9,016,588.00**	**5,700,334.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	6,972,750.00	574,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	6,313,300.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	659,450.00	574,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	2,043,838.00	5,126,334.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,043,838.00	5,126,334.00
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**00.00**	**00.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	00.00	00.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	00.00

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2021 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	00.00	00.00	00.00	00.00
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**00.00**	**00.00**	**00.00**	00.00
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	00.00	00.00
C08	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**5,666,690.00**	**94,778.40**	**41,302,097.45**	47,063,565.85
D01	**2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	**5,666,690.00**	**94,778.40**	**41,302,097.45**	47,063,565.85
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**5,666,690.00**	**94,778.40**	**41,302,097.45**	47,063,565.85
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-6,020,239.76	-6,020,239.76
D09	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**5,666,690.00**	**94,778.40**	**35,281,857.69**	41,043,326.09

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
ЗӨРЧИЛГҮЙ САНАЛ ДҮГНЭЛТ

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**74,826,600.00**	**69,700,266.00**	**6,488,000.00**	**93.15**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**74,826,600.00**	**69,700,266.00**	**6,488,000.00**	**93.15**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**73,660,000.00**	**69,126,266.00**	**6,488,000.00**	**93.85**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**47,049,900.00**	**46,432,379.00**	**0.00**	**98.69**
210101	Үндсэн цалин	37,007,500.00	29,863,691.00	0.00	**80.70**
210102	Нэмэгдэл	0.00	7,881,809.00	0.00	
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	303,452.00	0.00	
210104	Урамшуулал	10,042,400.00	8,383,427.00	0.00	**83.48**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**5,863,600.00**	**5,855,687.00**	**0.00**	**99.87**
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,987,300.00	3,983,528.00	0.00	**99.91**
210202	Тэтгэмжийн даатгал	469,100.00	468,824.00	0.00	**99.94**
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	375,200.00	374,589.00	0.00	**99.84**
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	93,800.00	93,566.00	0.00	**99.75**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	938,200.00	935,180.00	0.00	**99.68**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**4,271,800.00**	**4,219,300.00**	**0.00**	**98.77**
210401	Бичиг хэрэг	249,900.00	301,760.00	0.00	**120.75**
210402	Тээвэр, шатахуун	3,167,000.00	3,249,600.00	0.00	**102.61**
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	838,600.00	385,940.00	0.00	**46.02**
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	16,300.00	282,000.00	0.00	**1,730.06**
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**7,039,500.00**	**5,363,000.00**	**6,488,000.00**	**76.18**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	6,666,000.00	5,060,000.00	6,488,000.00	**75.91**
210604	Урсгал засвар	373,500.00	303,000.00	0.00	**81.12**
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**360,200.00**	**360,200.00**	**0.00**	**100.00**
210702	Дотоод албан томилолт	360,200.00	360,200.00	0.00	**100.00**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**850,700.00**	**553,050.00**	**0.00**	**65.01**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	218,100.00	22,000.00	0.00	**10.09**
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	150,000.00	144,000.00	0.00	**96.00**
210803	Даатгалын үйлчилгээ	150,000.00	54,450.00	0.00	**36.30**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	332,600.00	332,600.00	0.00	**100.00**
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**8,224,300.00**	**6,342,650.00**	**0.00**	**77.12**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,891,300.00	4,209,850.00	0.00	**71.46**
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,333,000.00	2,132,800.00	0.00	**91.42**
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**1,166,600.00**	**574,000.00**	**0.00**	**49.20**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**1,166,600.00**	**574,000.00**	**0.00**	**49.20**

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,166,600.00	574,000.00	0.00	**49.20**
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**74,826,600.00**	**69,700,266.00**	**5,126,334.00**	**100.00**
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**74,826,600.00**	**69,700,266.00**	**5,126,334.00**	**100.00**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	74,826,600.00	**69,700,266.00**	**5,126,334.00**	**100.00**

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Ховд сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал нь нутгийн өөрөө удирдах ёсыг төрийн удирдлагатай хослуулах үндсэн дээр сумын нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн чиг хандлагыг тодорхойлох, бие даан зохион байгуулах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллага юм.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна. Үүнд:

- ✓ Хөдөлмөрийн тухай хууль - Шинэчлэн найруулгыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс мөрдөж эхэлсэн.
- ✓ Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль - 2022 оны 4 дүгээр сарын 29-ний өдөр батлагдсан.
- ✓ Төрийн албаны тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 05-ны өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр нэмэлт өөрчлөлтүүд оруулсан байна.
- ✓ Төсвийн тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 01-ний өдөр, 8 дугаар сарын 29-ний өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр
- ✓ Засгийн газрын 2018 оны 12 дугаар сарын 19-ний өдрийн 382 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан "Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл олгох журам"
- ✓ Засгийн газрын 2019 оны 7 дугаар сарын 03-ны өдрийн 276 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт
- ✓ Засгийн газрын 2022 оны 3 дугаар сарын 09-ний өдрийн 107 дугаар тогтоолын 7 дугаар хавсралт
- ✓ Сангийн сайдын 2022 оны 6 дугаарын сарын 02-ны өдрийн 120 дугаар "Албан томилолтын зардлын тариф шинэчлэн батлах тухай" тушаалд тус тус нэмэлт өөрчлөлт оруулсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
ЗӨРЧИЛГҮЙ
ТАЙЛАН ДҮГНЭЛТ

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Ховд сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Ховд сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 17,188.7 мянган төгрөгөөр буюу 3.2 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0.0	0.0	0.0
Авлага	0.0	65.2	65.2
Бараа материал	3,604.1	3,717.1	113.0
Үндсэн хөрөнгө	43,550.5	37,261.0	-6,289.5
Нийт хөрөнгө	**47,154.7**	**41,043.3**	-6,111.4
Өр төлбөр	91.1	0.0	-91.1
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	5,666.7	5,666.7	0.0
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**47,154.7**	**41,043.3**	-6,111.4

Авлага дансны үлдэгдэл 65.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь ажиллагсадтай холбогдсон авлага үүсэнтэй холбоотой байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 3,717.1 мянган төгрөг болж 113.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь байна. Энэ нь 1,061.7 мянган төгрөгийн аж ахуйн материал худалдан авч, 948.7 мянган төгрөгийн материал зарцуулж, 113.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байгаатай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 37,261.0 мянган төгрөг болж 6,289.5 мянган төгрөгөөр буурсан байна. Энэ нь үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардлаас шалтгаалсан байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 91.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь өмнөх оны өр төлж барагдуулсантай холбоотой байна.

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 94,031.5 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас үндсэн үйл ажиллагааны зардлыг 74,826.6 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 74,826.4 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс бүрдүүлэхээр байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 69,700.3 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 69,700.3 сая төгрөг буюу 93.1 хувьтай байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Орон нутгийн удирдлага	74,826.6	69,700.3	5,126.3	93.1%

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "Нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана" гэж заасны дагуу Ховд сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын нарийн бичгийн дарга Д.Ганбатад танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл

ХӨС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Р.Аюуш гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Ховд сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал нь 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдрийн 02 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг тооцох эх сурвалжийг Ховд сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын хувьд суурь үзүүлэлтийг 2022 оны санхүүгийн тайлан гарах цаглаварт хугацаа болоогүй байгаа тул 2021 оны нийт зардлын дүнгээр сонгох нь зохимжтой гэж үзлээ.

Материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэлж, төлөвлөлтийн материаллаг байдлын түвшинг 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 80,771.8 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 807.7 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн 80 хувиар буюу 646.2 мянган төгрөгөөр дахин хянаж шинэчлэн тогтоов.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор байгууллага батлагдсан төсвийг арвилан хэмнэж, хуулийг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс байршуулах хугацаандаа 138 хугацаа хоцроож 13 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан байна.

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь хэсэгт "Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх, эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй" гэж заасныг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар зөрчил илрээгүй болно.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
ЗӨРЧИЛГҮЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Дүн								
Нийт дүн								

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР /М.БАТСУУРЬ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР /М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН: АУДИТОР /Р.АЮУШ/

2023 оны 02 дугаар сарын 24-ний өдөр

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

ЗӨРЧИЛГҮЙ

САНАЛ ДҮГНЭЛТ